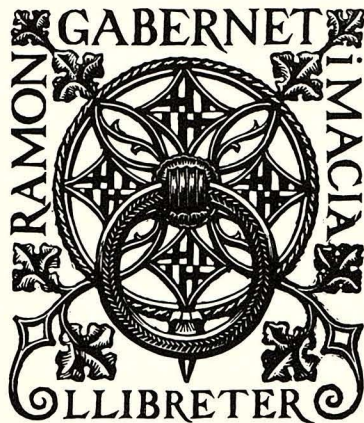

GOIGS EN RECORDANÇA DE
Jacint Verdaguer i Santaló
EN EL CENTENARI DE LA SEVA ASCENSIÓ
A LA PICA D'ESTATS

P. ORIOL M. DIVÍ
O. S. B.
P. ODILÓ PLANÀS

Barcelona, mil nou-cents vuitanta-tres

GOIGS EN RECORDANÇA DE MOSSÈN JACINT VERDAGUER

EN EL CENTENARI DE LA SEVA ASCENSIÓ A LA PICA D'ESTATS

1883 - 25 d'agost - 1983

ENTRADA

Poesia t'impellia
a assolir blavors de cim.
Verdaguer, de nit i dia,
Poeta nostre et sentim.

Pelegrí de Catalunya,
corres muntanyes i valls.
El teu cor el bastó empunya
per cercar mots i detalls.
Sinó tu, qui gosaria
a enfilar-se dalt el cim?
Verdaguer...

Ton delit de caminaire
no el detura el fred ni el vent
ni dels cingles l'aspre caire
ni les roques del torrent.
Se t'enduu la poesia,
la fantasia i el rim.
Verdaguer...

Si coneixes les carenes
cimejants i els alts relleus
de les congestes serenes,
és perquè te'ls has fet teus
resseguint sa fesomia
d'altres crestes en raïm.
Verdaguer...

Al punt més alt de la Pàtria
has pujat, indefallent;
al punt més alt de la Pàtria:
Pica d'Estats, mola ingent.
Dura nit no t'impedia
d'abastar, intrèpid, el cim.
Verdaguer...

Podràs fer volar la fada
i Gentil, enamorats.
Canigó, testa nevada,
els veurà passar, abraçats
i es doldrà de la falsia,
deshonor i bèllic crim.
Verdaguer...

Mes la Pàtria ens corones
amb el signe de la Creu.
Magnífic trofeu li dónes
que entronitza el Pirineu.
Nostra fe pren vigoria
amb la Creu damunt el cim.
Verdaguer...

Amb oracles de poeta
nostra parla has bressolat
fent-la clara, fent-la neta
com fontana en soledat.
Catalans, amb alegria,
recordant-ho t'ho agraïm.
Verdaguer...

TORNADA

L'amor patri t'enardia.
T'admirem i t'enaltim.
Verdaguer, de nit i dia,
Poeta nostre et sentim.

Lletra i boixos del P. ORIOL M. DIVÍ, monjo de Montserrat

Maig de 1983. Tantur, Jerusalem

JACINT VERDAGUER I SANTALÓ (Folgueroles, 1845 — Villa Joana, Vallvidrera-Barcelona, 1902) emprengué, l'estiu de 1883, una llarga excursió pirinenca, amb bona salut i condicions físiques aptes per a l'alta muntanya, en recerca, renovada, de tradicions populars i notes de llenguatge, i per a documentar-se sobre la geografia física i humana dels escenaris del poema *Canigó* que estava forjant.

En Josep M.ª de Casacuberta,¹ en referir-se, concretament, a la Pica d'Estats, diu que «molt dejorn del dia 24» [d'agost], en realitat hauria de dir «dia 25», com aclareix l'Esteve Albert,² «Jacint Verdaguer inicià la més llarga, esgotadora i accidentada de les seves tresques per l'alta muntanya. Per començar, feu l'ascensió al Montcalm, 3.080 m., gran mirador sobre tota la zona pirinenca del comtat de Foix i sobre les planes llenguadocianes. A continuació passà a la Pica d'Estats, més alta encara, 3.143 m., des de la qual es pot fer càrrec de la complicada orografia de tot el nord-est de Catalunya i es dominen ben de prop les valls d'Aneu i de Cardós. Tot seguit el nostre excursionista tornà al Montcalm d'on emprengué la baixada».

Ara serà el mateix Verdaguer que ens contarà que, ja sense la companyia del guia que l'havia acompanyat fins al port d'Arinsal (?),³ feia via cap a les valls d'Andorra, amb la nit caient-li al damunt, cansat i aguantant la pluja i la calamarsa «aixafat i trencades les cames pel pes de la maleta, molestat per la gana, i més per la set, no gosant beure aigua per ser de calamarsa, i trobant-me molt suat, i sobretot trabat per la fosca impenetrable». Per fi, al cap d'una jornada de camí que podria ésser d'unes disset hores,⁴ trobà refugi en una cabana on el pastor li oferí aixoplug, «i el pa de la taula del rei no em sabia tan bo com aquell pa negre, i no trobaria tan tous com aquell pallús sobre la terra nua, los coixins de ploma d'oca del més ric palau».

L'edició de *Canigó* (la primera) es publicà a començaments de l'any 1886, i el poeta valencià Vicenç Ven-

ceslau i Querol (1837-1889), que residia a Madrid, entusiasmada per la lectura del llibre proposà al Canonge Collell, i aquest ho recollia, que hom donés el nom de Verdaguer a un cim pirinenc innominat.⁵

I, ara, atenent el prec o la paraula dels «intrèpids excursionistes»,⁶ el cim occidental o N.O., de 3.125 m., un dels tres que s'agermanen a la carena fronterera amb França i que era conegut per la seva situació geogràfica, ha estat batejat amb el nom de Pic Verdaguer, com consta al mapa editat, aquest any, a l'escala 1:250.000, per la Generalitat de Catalunya, i també al mapa que acompanya el llibre sobre l'*Alt Pallars*, ambdós de Joan Camp i Permanyer, del Club Excursionista Pirenaic, que porta la data de 1982, però aparegut aquest any junt amb el llibre que porta la data de 1983. El cim més alt és el de la Pica d'Estats, de 3.143 m.; l'altre cim és l'oriental o S.E. de 3.115 m.

Encara que hom creu que excursionistes, o pastors, haurien pujat, precedentment, a la Pica d'Estats, el cim més alt de Catalunya, l'ascensió de Jacint Verdaguer és la primera de la que hi ha una constància certa.

Per a posar punt final a aquestes ratlles, cal dir que l'estiu de 1963 l'Expedició Barcelona als Andes del Perú, formada pels muntanyencs Anglada, Ceballos, Guillamon, Muñoz i Pons, assolí diversos cims, i els donà nom, entre els quals hi ha els Nevados Verdaguer (5.390 m.), Pica d'Estats (5.200 m.) i Nevado Canigó (5.490 m.), entre altres, a la serralada de Yauyos.

R. G-M.

1. *Excursions i sojorns de Jacint Verdaguer a les contrades pirinenques*. Barcelona, Editorial Barcino, 1953. Els textos entre cometes són d'aquest mateix llibre.
2. *La Vella Andorra vista per Mossèn Cinto*. Barcelona, Editorial Barcino, 1959.
- 3 i 4. RAMON REDONDO I SARDÀ, *Excursionisme*, de la Unió Excursionista de Catalunya, desembre, 1981.
- 5 i 6. *La Veu de Montserrat*, 1 maig 1886, citat per J. M.ª de Casacuberta.

CAMINANT
Entrada

ss.
Represa

Po- e- si- a t'impel- li- a aas- so- lir bla- vors de cim. Ver- da- gner, de nit i
cobles
di- a, Po- e- ta nos- treet sentim. Pe- le- pri de Ca- ta- lu- nya, cor- res mun- ta- nyes i
vall. El ten cor el bus- to em- pu- nya per cer- car mots i de- talls. Si- no tu, qui so- ra-
ni- a aen- fi- lar- se dalt el cim?

CAMINANT

ENTRADA

Po- e- si- a t'im- pel- li- a aas- so- lir bla- vors de cim.

REPRESA

Ver- da- gner, de nit i di- a, Po- e- ta nos- treet sentim.

COBLES

Pe- le- pri de Ca- ta- lu- nya, cor- res mun- ta- nyes i vall.

El ten cor el bus- to em- pu- nya, per cer- car mots i de-

talls; Si- no tu, qui so- ra- ni- a, aen- fi- lar- se dalt el cim? ss.

L'acompanyament està escrit per a poder ser cantat a quatre veus mixtes.

Odilo' Planas
moyob